

Оксана Захарова, Лариса Проданова

Університет, переміщений двічі: Незворотні та помилкові втрати людського капіталу

Через російську воєнну агресію в Україні за останні дев'ять років відбулися дві хвилі переміщень навчальних закладів з окупованих та небезпечних територій (у 2014 та 2022 роках). Першочергово переміщення стосувалося тих університетів, які до війни базувалися в промислових регіонах і готували професійні кадри для великих промислових підприємств. Швидкість післявоєнного відновлення країни буде залежати від наявності кваліфікованих фахівців, здатних відновити функціонування промислових підприємств. Тому необхідно висвітлити зміни в людському капіталі переміщених університетів у зв'язку з їхньою релокацією. Метою цього дослідження є оцінювання втрат людського капіталу, понесених переміщеними університетами через воєнну агресію росії. На прикладі Донецького національного технічного університету, який був двічі переміщений, дослідження ілюструє етапи, за яких змінювалася організаційна структура одного з підрозділів університету і скорочувалася кількість викладачів у 2014–2023 роках. Описані ключові особливості першої та другої хвилі релокації та специфіка їхньої реалізації. Опитування викладачів, які звільнилися, продемонструвало втрати людського капіталу, з якими зіткнувся університет за дев'ять років. Наведено приклади переваг для тих українських університетів, які найняли викладачів переміщених університетів. Результати цього дослідження вказують на те, що досвід переміщених університетів має бути ретельно вивчений на міністерському рівні та використаний для розроблення стратегій відновлення людського капіталу переміщених університетів і подальшого накопичення людського капіталу в системі вищої освіти України.

Ключові слова: заклад вищої освіти, тимчасове переміщення, людський капітал, звільнення викладачів

Класифікація JEL: I23, I32, J44, J61

Стаття знаходиться у відкритому доступі і може розповсюджуватися на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International license, що дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії за умови наявності відповідного посилання на оригінальну версію статті.